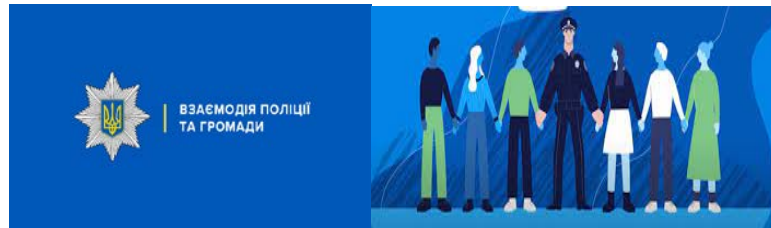

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ

**«ВЗАЄМОДІЯ ПОЛІЦІЇ З НАСЕЛЕННЯМ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

**Матеріали
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
КРУГЛОГО СТОЛУ**

25 листопада 2021 року

*м. Одеса
ОДУВС
2021*

УДК 341.74(477)
В40

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

40 Взаємодія поліції з населенням на засадах
партнерства: сучасний стан та перспективи розвитку:
матеріали науково-практичного круглого столу,
м. Одеса, 25 листопада 2021 р. – Одеса : ОДУВС, 2021. –
106_с.

УДК 341.74(477)
В40

© ОДУВС, 2021

РЕАЛІЗАЦІЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Калюжна Є.С., аспірант Одеського державного університету внутрішніх справ

На сьогодні Україна входить до трійки лідерів серед країн, щодо яких найчастіше подають заяви до Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ). Як видно із звіту ЄСПЛ за 2020 рік, найчастіше заяви подають проти Російської Федерації, друге місце займає Туреччина, а Україна в цьому сумному рейтингу займає третє місце із 10 250 заявами, що відповідно складає 16,7 % [1]. Це значно підриває авторитет держави в очах міжнародної спільноти та негативно впливає на євроінтеграційні прагнення України. Абсолютна більшість з цих заяв стосується порушення права на справедливий суд. За період з 1959 до 2020 року ЄСПЛ виніс 1499 рішень щодо України, в яких 582 справи стосувалися порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, тобто права на справедливий суд [1], що свідчить про наявність серйозних проблем. Аналізуючи наявні перепони у питаннях реалізації рішень ЄСПЛ в Україні, П. Пушкар виділяє системні та структурні проблеми. Він погоджується з думкою, що ці проблеми є різними за своєю природою. І хоча «системний» характер в основному означає, що «рак поширюється по всьому організму правової системи», випливаючи з тієї ж правової проблеми, спричиняючи ряд повторюваних порушень, які можуть встановлюватися як на внутрішньому рівні, так і на рівні Європейської конвенції, «структурна» означає, що ця проблема є втіленою в правовому інституті, впливає зі змістового чи процесуального елементу вітчизняного законодавства. Структурна правова проблема може мати наслідком системні порушення [2, с. 111].

Однією із таких серйозних проблем, яка одночасно є і структурною, і системною, є питання заборгованості України за рішеннями, які приймаються ЄСПЛ. В свою чергу найчастіше це є наслідком іншої проблеми – невиконання рішень національного суду або затягування у виконанні цих рішень у тому випадку, коли боржниками є державні інституції.

Як зазначалося у рішенні, ухваленому на 1280-му засіданні Комітету міністрів Ради Європи, яке відбулося 7-10 березня 2017 року і стосувалося питань щодо виконання Україною рішень ЄСПЛ, вищезазначені справи стосуються важливої структурної проблеми невиконання чи затримки виконання національних судових рішень, переважно винесених проти держави та проти державних або підконтрольних суб'єктів, та відсутності ефективного засобу правового захисту у цьому відношенні. Група справ стосується близько 420 випадків. У жовтні 2010 року ЄСПЛ виніс пілотне рішення у справі Юрія Миколайовича Іванова, в якому зауважив, що конкретні реформи в законодавстві та адміністративній практиці України мають бути негайно впроваджені для вирішення цієї проблеми. Суд також запропонував державі-відповідачу врегулювати на особливій основі всі подібні заяви, подані до неї до винесення пілотного рішення, і вирішив відкласти розгляд подібних справ [3]. Реакцією України на вказані зауваження стало створення у серпні 2017 року міжвідомчої робочої групи з вирішення проблемних питань, пов'язаних із виникненням заборгованості держави за рішеннями судів, як тимчасового консультативно-дорадчого органу Кабінету Міністрів України. Основними завданнями зазначеної групи було сприяння забезпеченню координації дій центральних органів виконавчої влади з вирішення проблемних питань, пов'язаних із виникненням заборгованості держави за рішеннями судів та виконавчими документами перед фізичними та юридичними особами, а також розроблення плану заходів з виявлення та усунення причин виникнення заборгованості держави, а також запобігання її виникненню [4].

Втім, у своєму черговому засіданні 12-14 березня 2019 року Комітету міністрів Ради Європи констатував, що проблема невиконання або несвоєчасного виконання національних

рішень, яка лежить в основі ефективної роботи системи правосуддя, зберігається в Україні протягом тривалого часу. Відмітивши деякі позитивні зрушення в цьому питанні, Комітет наполегливо закликав органи влади без будь-яких подальших затримок завершити свою роботу з виявлення першопричин і перейти від попереднього бачення першопричин до комплексної стратегії визначення інституційних, законодавчих, фінансових та інших практичних заходів, необхідних для вирішення проблеми на основі ретельного експертного аналізу, прецедентного права Суду та попередніх вказівок, наданих Комітетом [5]. Таким чином міжнародна спільнота дала зрозуміти Україні, що потрібно здійснювати реальні кроки щодо вирішення цієї проблеми, а не просто констатувати її наявність та визначати причини. Звичайно, виявлення причин та умов, які сприяють такій ситуації є важливим з точки зору створення умов щодо їх усунення, але це є лише першим етапом. Надалі Україні повинна вже вживати конкретних заходів для вирішення проблеми, і Комітет міністрів Ради Європи очікує таких рішучих кроків. Крім того, що держава втрачає свій авторитет очач як власних громадян, так і світової спільноти, вона ще й несе значні матеріальні збитки.

В Україні вже довгий час зберігається проблема виконання рішень ЄСПЛ, яка має структурний та системний характер. Вказана проблема щільно пов'язана з іншою - невиконанням або несвоечасним виконанням рішень, які приймаються національними судами. ЄСПЛ неодноразово звертав увагу України на цю проблематику та вживав кроків щодо стимулювання держави скоріше вирішити цю проблему. У відповідь Україна здійснювала відповідні кроки щодо вирішення проблеми, зокрема, створенням державних інституції, покликаних вирішити ці проблеми, втім, ці кроки мали в основному характер констатування самої проблеми та виявлення її причин. У 2021 році, після чергового зауваження Комітету міністрів Ради Європи відбулися певні зрушення в цій сфері, зокрема було прийнято ряд нормативно-правових актів, в першу чергу - Національна стратегія розв'язання проблеми невиконання рішень судів, боржниками за якими є державний орган або державне підприємство, установа, організація, на період до 2022 року, а також План заходів щодо реалізації зазначеної стратегії.

Список використаних джерел

1. Annual report European Court of Human Rights 2020. URL: <https://www.echr.coe.int/pages/home.aspx?p=court/annualreports&> (дата звернення 10.10.2021).
2. Пушкар П. Структурні та системні проблеми, визначені Європейським судом (конкретні елементи). *Слово Національної школи суддів України*. 2020. № 2. С. 110-114 С.
3. 1280th meeting, 7-10 March 2017 (DH). H46-38 Yuriy Nikolayevich Ivanov (Application No. 40450/04), Zhovner group (Application No. 56848/00) v. Ukraine. URL: search.coe.int/cm/pages/result_details.aspx?objectid=09000016806ebb56 (дата звернення 10.10.2021).
4. Про утворення міжвідомчої робочої групи з вирішення проблемних питань, пов'язаних із виникненням заборгованості держави за рішеннями судів : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 р. № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення 11.10.2021).
5. 1340th meeting, 12-14 March 2019 (DH). H46-29 Yuriy Nikolayevich Ivanov, Zhovner group and Burmych and Others v. Ukraine (Application No. 40450/04). URL: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016809375a0 (дата звернення 11.10.2021).

ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ	27
Білих І.В. АНАЛІЗ ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З НАСЕЛЕННЯМ	29
Буртова В.В., Афонін Д.С. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІДРОБЛЕНИХ COVID-СЕРТИФІКАТІВ	30
Вдовиченко О.М. ПЛИВ ПИТАННЯ ПРЕВЕНЦІЇ ПРАВОПОРУШЕНЬ НА НІНФРАСТРУКТУРУ В УКРАЇНІ	32
Велика С.О., Свердлов Д.В. РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ОХОРОНІ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	34
Вільська Є.Р., Афонін Д.С. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДКІСТЮ В КАНАДІ	35
Вільська Є.Р., Сухарева А.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРЕВЕНТИВНОГО ЗАХОДУ ПОЛІЦЕЙСЬКЕ ПІКЛУВАННЯ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ	36
Десятник А.А. ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ПРАЦІВНИКА ПОЛІЦІЇ ПРИ ВИКОНАННІ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ	38
Дроговоз С.Є., Карпенко О.М. ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З НАСЕЛЕННЯМ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА	39
Ілюшик О. М., Арендач Р.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	41
Ілюшик О. М., Бойчук В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	42
Ілюшик О. М., Козак Д.Б. ОСНОВНІ ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СУСПІЛЬСТВА НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА	44
Закалик Г.М., Паньковецька Х. В. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНІСТЮ ТА ТРИВОЖНІСТЮ ПІДЛІТКІВ	46
Калюжна Є.С. РЕАЛІЗАЦІЇ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ	49
Ковальова О.В. ВЗАЄМОДІЯ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У СФЕРІ ПРОФІЛАКТИКИ	